

Jaarverslag 2023

Voorwoord

2023 was een onrustig jaar met o.a. een politieke aardverschuiving na de verkiezingen in november 2023. Belangrijke thema's tijdens de verkiezingen waren migratie, asielopvang, (energie)armoede en bestaansonzekerheid – stuk voor stuk thema's waar onze leden (indirect) ook mee te maken kregen.

Als Koepel zijn we ook in 2023 weer op zoek gegaan naar manieren om complexe thema's door te vertalen naar onze leden. Hierbij is het uitgangspunt dat leden kennis en inzichten opdoen die hen in staat stelt op een constructieve manier hun rol als adviesraadslid te kunnen vervullen. Steeds weer proberen we onze leden te voorzien van relevante informatie en we laten experts hun licht schijnen op actuele ontwikkelingen in blogs of webinars. Dit betreffen soms ook landelijke geïnitieerde (beleids)ontwikkelingen die op gemeentelijk niveau uitgewerkt dienen te worden, zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA).

Het thema Jeugd en de hervorming van het systeem rondom jeugdzorg stonden in 2023 hoog op de maatschappelijke agenda. We hebben hieraan verschillende webinars gewijd, daarnaast was Jeugd hét thema van de 11e Hannie van Leeuwenlezing, verzorgd door de bestuursvoorzitter van jeugdzorg Nederland, Ronnie van Diemen. Haar bijdrage, alsmede die van bestuurswetenschapper Sharon Stellaard, was zeer inhoudelijk. Beide dames boden met hun inbreng veel stof tot nadenken en zorgden voor een levendige discussie na afloop met de aanwezigen in de zaal.

Financieel verliep 2023 conform de begroting. In dit jaarverslag leest u meer over wat wij in 2023 hebben gedaan. We zijn trots op wat we bereikt hebben en de uitwisseling die we hierbij hebben ervaren met onze leden en verschillende samenwerkingspartners uit het sociaal domein.

Veel waardering en dank gaan uit naar Petra, Ron en Annelies van ons bureau. Namens het bestuur,

Hans Wesselink, voorzitter

Voor u ligt het jaarverslag van de Koepel van januari tot en met december 2023. Dit is het inhoudelijk verantwoordingsdocument vanuit het bestuur naar onze leden. Hiermee geven wij u een beeld van de uitgevoerde activiteiten en gerealiseerde doelen in 2023.

In ons jaarplan voor 2023 hebben we onze ambities en taken geformuleerd ten bate van de kwaliteit van de advisering en het versterken van adviesraden:

- Informeren, faciliteren, stimuleren, adviseren;
- Training, uitwisseling en versterking;
- Agenderen en signaleren bij gemeentes;
- Ledenwerving/behoud

Deze vier kerntaken hebben we geconcretiseerd in ons pakket aan dienstverlening waarop we in dit jaarverslag terugblikken en reflecteren. In deel 1 van dit jaarverslag vindt u een schematisch overzicht van onze doelstellingen voor 2023 (linker kolom) en de realisatie daarvan (rechts) met daaronder een toelichting. Vervolgens vindt u in deel 2 een beschrijving van ontwikkelingen of projecten die niet in het jaarplan 2023 opgenomen waren, maar wel onze aandacht hebben gevraagd.

Deel 1: toelichting op de (deels) gerealiseerde doelen, zoals beschreven in het jaarplan 2022

Doelen volgens jaarplan 2023	Gerealiseerd in 2023
Nieuwsbrieven: 6 x per jaar Mailings t.b.v. werving voor webinars en workshops	Nieuwsbrieven (7) in feb, mrt, mei, juni en sept, okt en dec. Daarnaast 39 mailings met een uitnodiging voor een webinar/workshop/training naar nieuwsbrieflezers, 14 mailings naar contactpersonen en 4 mailings naar de Nederlandse gemeenten
Vanaf september versturen we de nieuwsbrief nieuwe stijl niet meer vanuit Mailchimp, maar vanuit de module die is ingebouwd in onze eigen website. De nieuwe nieuwsbrief is compacter en krijgt meer het karakter van een overzicht, waarin we verwijzen naar onze eigen activiteiten en nieuwe artikelen die we hebben toegevoegd op het afgeschermd deel van de website. Tevens biedt de nieuwsbrief ruimte voor ledenvragen en terugkoppeling daarop. De blogs versturen we vanaf september /oktober afzonderlijk als 'inspiratiemail' iedere week op vrijdag. Op deze manier zetten we deze kwalitatieve eigen content meer in de spotlights en wordt voorkomen dat de blogs ongelezen naar de achtergrond verdwijnen. De nieuwsbrief gaat naar ruim 2500 abonnees. Iedereen kan zich abonneren op onze nieuwsbrief (ook niet-leden van de Koepel). Specifieke ledeninformatie wordt enkel naar leden gestuurd.	
Kennisproducten: 6 webinars per jaar + 4 inspiratiesessies	13 webinars + 5 inspiratiesessie

<p>We hebben gekozen voor kennisproducten in de vorm van webinars exclusief voor onze leden. Met deze laagdrempelige vorm kunnen we gedurende het jaar inspelen op thema's die leven. De webinars worden steeds drukbezocht en kunnen teruggekeken worden. Inspiratiesessie zijn webinars waar meer interactie mogelijk is, omdat er minder mensen kunnen deelnemen.</p>	
Nieuwe website live	Op 18 januari is de nieuwe website van de Koepel gelanceerd.
<p>Dankzij een goede samenwerking met webbouwer Daniel Vreeken kon de nieuwe website van de Koepel 18 januari 2023 live gaan. Dit proces is vlekkeloos verlopen. Leden, nieuwsbrieflezers en de Nederlandse Gemeenten zijn hierover geïnformeerd, we ontvingen veel postieve reacties over de nieuwe website.</p>	
Themadossiers aanvullen op het afgeschermd deel van de website	Met regelmaat hebben we nieuwe, relevante documenten of publicaties van onze samenwerkingspartners in de dossiers geplaatst, circa 50 items.
<p>Op het afgeschermd deel van de website vinden leden 'achter' een bepaald thema documenten die door de Koepel zijn vervaardigd (handreikingen en advieswijzers), maar ook linkjes naar dossiers, artikelen of andersoortige publicaties van samenwerkingspartners.</p>	
Training op maat	75 maatwerktrainingen
<p>Deze training is toegesneden op de concrete situatie en vraag van een raad, of collectief van raden in één geografisch erkende regio. De volgende onderwerpen kwamen o.a. aan bod: (her)definiëren rol, taak en positie, onder de loep nemen van de werkwijze, samenwerking met de gemeente, samenwerking binnen de adviesraad, Taakverdeling in de adviesraad, informatie verzamelen, duiden en benutten.</p>	
Advies- en begeleidingstrajecten	9 advies- en begeleidingstrajecten
<p>Deze trajecten gaan vaak - op verzoek van gemeentes en adviesraden - over het functioneren van adviesraden en hun doorontwikkeling.</p>	
Trainingen en workshops op basis van Open Inschrijving:	9 trainingen 29 workshops
Training Adviseren met Impact	2 x (online en in Utrecht)
Training Aan de slag als adviesraadslid	7 x (5 x online en 1 x in Utrecht en 1 x in Noord-Wolde, Friesland)
2x bijeenkomst voor wethouders	We hebben deze sessie 2x aangeboden en georganiseerd.
1x bijeenkomst voor beleidsmedewerkers	Aangeboden, maar geannuleerd wegens te weinig deelnemers
Netwerkbijeenkomst voor ambtelijk secretarissen en ondersteuners	1x
Online workshop Communicatiemiddelen voor adviesraden door Sanne Hekman	5 x
Online workshops 'Inzicht in de gemeentelijke wetten sociaal domein' i.s.m.	Wmo 5 x Jeugdwet 4 x Schuldhelpverlening 5 x

Angela Feenstra, Marieke Meeuwenoord, Jenna Buijsman	Participatiewet 5 x
3 x Online ledenontmoetingen	2 x online leden ontmoeting
Tijdens deze online bijeenkomsten kunnen leden o.l.v. Petra van der Horst in een kleine groep van maximaal 10 personen allerlei inhoudelijke kwesties en vragen neerleggen en met elkaar bespreken.	
Online inspiratiesessies i.s.m. Movisie en Vilans 4-6 keer peer jaar	5 sessies
De volgende inspiratiesessies hebben plaatsgevonden: <ol style="list-style-type: none"> 1) De wet Zorg en Dwang 2) Samenwerken formele/informele zorg 3) Gemeentelijk inclusiebeleid 4) Verbeteren van de toegang voor inwoners 5) Clientondersteuning op de kaart 	
Doelen volgens jaarplan 2023	Gerealiseerd in 2023
6 webinars	13 webinars
<p>Voor de webinars nodigen we altijd een (of meerdere) gastspreker(s) uit die hun kennis en ervaringen delen. Daarna is er voor deelnemers ruimte om vragen te stellen via de chat. Er zijn geen kosten verbonden aan deze webinars. Ze zijn sinds 2021 alleen toegankelijk voor leden van de Koepel en worden doorgaans bezocht door circa 60 deelnemers, maar niet iedereen die zich aanmeldt komt ook opdagen. De webinars worden ook opgenomen, zodat leden ze nadien kunnen terugkijken.</p> <p>De volgende webinars plaatsgevonden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) De zoektocht naar een passende werkplek (Divosa) 2) Kansen en mogelijkheden van burger(be)raderen (VNG) 3) Knelpunten bij de Participatiewet en de Wet Schuldhulpverlening (LCR) 4) De wet zorg en dwang in uw gemeente (vilans) 5) Actualiteiten in de onafhankelijke cliëntondersteuning (BCMB) 6) Gemeentelijk dementiebeleid (Alzheimer Nederland) 7) Gemeentelijk inclusiebeleid (VNG) 8) Ouder worden 2040 (Landelijk programma) 9) Begrijpelijk communiceren voor alle inwoners (Direct Duidelijk) 10) Versterking van de pedagogische basis (NJI) 11) Samen vitaal ouder worden (WOZO/VWS) 12) Hervormingsagenda Jeugd (VNG) 13) Mantelzorg in uw gemeente (MantelzorgNL) 	
Digitale ALV	Op 2 juni was er een digitale ALV.
Fysieke ALV in combinatie met HvL	Op 9 november vond de fysieke ALV plaats, voorafgaand aan de Hannie van Leeuwenlezing in cursus- en vergadercentrum Domstad in Utrecht.

<p>De jaarlijkse HvL-lezing zou aanvankelijk verzorgd worden door staatsecretaris Maarten van Ooijen, maar door de val van het kabinet Rutte IV moest Van Ooijen afzeggen en zich focussen op de verkiezingen. Een waardig vervanger vonden we in Ronnie van Diemen, bestuursvoorzitter van Jeugdzorg Nederland. Bestuurswetenschapper Sharon Stellaard was de co-referent. De bijdragen van beide sprekers sloten goed op elkaar aan en zorgden voor een levendige discussie na afloop van de lezing.</p>	
20 blogs	We hebben 52 blogs gepubliceerd
<p>Een paar keer per maand publiceren we een gastblog van iemand die werkzaam is in het sociaal domein en/of relevante inzichten heeft voor adviesraden sociaal domein. De blogs zijn bedoeld om thema's en inzichten onder de aandacht te brengen en om adviesraadsleden te inspireren. De blogs zijn een belangrijk instrument binnen onze dienstverlening geworden en vormen een mooie vorm om vernieuwing en andersoortige thema's onder de aandacht te brengen van onze leden.</p>	
2 polls	We hebben 1 x een poll uitgezet over Inkoopbeleid Jeugd & Wmo
<p>Via polls halen we inzichten en informatie op bij onze leden, (dikwijls) aan de hand van vraagstukken die leden aandragen. Ook koppelen we de uitkomsten terug. De uitslagen van de poll over Inkoopbeleid en Wmo waren dermate uiteenlopend dat het lastig was om hierover een eenduidige terugkoppeling te maken naar de leden.</p>	
Telefonisch consult/ beantwoorden vragen van leden	183 concrete vragen van leden betreffende het functioneren van hun adviesraad, toegevoegde waarde e/o praktische ondersteuning.
<p>Leden kunnen ons vragen stellen ten aanzien van hun rol, samenwerking met de gemeente, ledenwerving, onderlinge samenwerking, etc. Onze bureaumedewerkers zijn graag bereid leden hierbij te adviseren/vragen te beantwoorden. We vragen leden om de vraag bij voorkeur per mail aan ons te stellen. Het gaat hierbij om enkelvoudige, algemene vraagstukken, die wij telefonisch met leden kunnen afhandelen. Vanzelfsprekend denken we ook mee over andersoortige vragen/situaties. In totaal maakten ongeveer 183 adviesraden daar dit jaar gebruik van.</p>	
Social media	Gemiddeld 2x per week plaatsten we een bericht op onze LinkedIn-Pagina en Facebookgroep
<p>Met name via LinkedIn hebben we wekelijks blogs en aankondigingen van onze bijeenkomsten en trainingen gedeeld, als ook relevante activiteiten van andere organisaties in het sociaal domein. Het bereik van onze LinkedIn-pagina, die we begin 2023 gelanceerd hebben, groeit gestaag. We begonnen met nul volgers, eind 2023 hadden we 591 volgers. Ook op Facebook zijn we wekelijks actief. Hier is ons bereik toegenomen van 56 naar volgens eind 2022, naar 94 volgers eind 2023. FB draagt hiermee bij aan de zichtbaarheid van de Koepel.</p>	

Deel 2: Beschrijving van overige ontwikkelingen en projecten in 2023

2.1 Positionering

Vergezeld van een publiciteitscampagne richting leden, nieuwsbrieflezers en de Nederlandse gemeenten is op 17 januari onze nieuwe website gelanceerd. Terugkijkend kunnen we stellen dat het hele proces vlekkeloos is verlopen, mede dankzij een goede voorbereiding en support van webbouwer Exedo. We hebben van leden verschillende complimenten ontvangen - en krijgen via workshops/trainingen en de mail nog steeds positieve feedback - over de toegankelijkheid van de site en het gemak waarmee informatie te vinden is. Er kwamen echter ook opmerkingen over het feit dat er geen telefoonnummer op de site vermeld staat om eenvoudig contact te zoeken. Om die reden hebben we begin 2023 aan het [contactformulier](#) de mogelijkheid tot een terugbelverzoek toegevoegd.

De website fungeert als een uithangbord naar de buitenwereld waarmee we duidelijk laten zien wat we doen en wie we zijn. De website is voor onze leden een vindplaats van informatie en voor buitenstaanders een prettige, overzichtelijke kennismaking met de Koepel. In de loop van 2023 hebben we de website uitgebreid met een handig kaartje waarop al onze leden met hun contactgegevens terug te vinden zijn. Onderling kunnen leden elkaar daardoor ook makkelijker vinden.

Parallel aan de lancering van de website hebben we in januari onze huisstijl aangepast op LinkedIn en Facebook. Met name op LinkedIn ligt nog een wereld voor ons te winnen. We blijven inzetten op naamsbekendheid via LinkedIn, en mikken op nieuwe bezoekers van onze website door de verspreiding van met name blogs op LinkedIn. De meeste blogs die we krijgen zijn van zeer goede kwaliteit en sommigen worden ook meerdere keren gedeeld door derden. Op die manier werkt LinkedIn als een vliegwiel.

In onze nieuwsbrieven blijven we leden wijzen op de mogelijkheid een beeldmerk van de Koepel te downloaden en op hun website te plaatsen waarmee ze kunnen laten zien dat ze lid zijn van de Koepel. In de praktijk zien we het Koepelbeeldmerk op steeds meer plekken terug. Na de zomer hebben we afscheid genomen van Mailchimp en versturen we alle mailings vanuit een module ingebouwd in onze website. De overstap naar deze systeem is zonder problemen verlopen. Daarnaast zijn de mailings nu helemaal in lijn met onze huisstijl en passend bij deze tijd.

Het blijft belangrijk om individuele leden te wijzen op de mogelijkheden die lidmaatschap van de Koepel voor hen meebrengen – zoals opnames van webinars terugkijken en toegang tot actuele informatie over het sociaal domein op het afgeschermd deel van de website. Nog steeds blijkt dat individuele leden hiervan onvoldoende op de hoogte zijn en dat is jammer. Daarom blijven we hier veel effort in steken. Aan het einde van 2023 hadden 664 individuele leden een persoonlijk account.

2.2 Persoonlijk contact & netwerk

Het afgelopen jaar zijn we weer veel persoonlijk in contact geweest met onze leden. Signalen, wensen en behoeftes die we zodoende opvangen, proberen we zoveel mogelijk te verwerken in ons aanbod. Dit is een continu proces waarbij we dankbaar gebruik maken van de aanwezige knowhow bij onze samenwerkingspartners en ons professionele netwerk. Dankzij dit netwerk - dat steeds groter wordt - kunnen

we relevante kennis snel ontsluiten voor onze leden in de vorm van een antwoord op een concrete vraag, een nieuwe training, kennissessie of webinar.

2.3 Werven nieuwe leden

We hebben alle Nederlandse gemeenten in 2023 vier keer aangeschreven en hen zodoende meer verteld over lidmaatschap van de Koepel. We startten 2023 met 240 leden en we zijn met 254 leden geëindigd. Hiervan hebben drie leden hun lidmaatschap per 1 januari 2024 weer opgezegd. Leden die opzeggen gaven aan dat ze 1) de contributie te hoog vonden; 2) geen gebruik maakten van ons aanbod; 3) Zoom niet prettig vinden en/of 4) opgeheven zijn.

2.4 Zicht op kwaliteit

In het voorjaar van 2023 zijn we gestart met het versturen van reviewformulieren naar deelnemers aan een workshop, training of webinar. De input en feedback die we hiermee binnenhalen is erg waardevol en leerzaam. Waar nodig koppelen we feedback terug naar de betreffende trainer of spreker.